

GOSPODARSKI LIST

List izhaja enkrat na mesec —
Stane za celo leto 12 lir, za pol
leta 6 l., posamezna številka 1 liro.

Leto VI. Štev. 10
Oktober 1927

:: Upravištvo in uredništvo ::
V GORICI CORSO VERDI ŠT. 37
:: Rokopisi se ne vračajo ::

Nauki tudi za nas.

Zanimivo okrožnico je razposlala Narodna fašistovska konfederacija trgovcev predsednikom pokrajinskih zvez. Pravi, da je konfederacija prvo dobo boja za znižanje cen, povzročenege z revalutacijo lire srečno prestala po navodilih in volji vlade. Premagati bo treba pa še marsiktere težkoče.

Kupuj le domače blago!

Pri novih nabavah blaga se morajo italijanski trgovci predvsem zavcdati, da morajo biti v prvi vrsti razpečevalci narodnih pridelkov. Čim večja uporaba domačega blaga bo zagotovila domačim proizvajalcem možnost napredovanja in izboljšanja obratov, kar bo v največjo korist vseh slojev prebivalstva.

Ne išči visokih dobičkov!

Pri nakupovanju bo trgovec skušal preskrbeti se s takim blagom, da bo mogel postaviti čim nižje cene. Ne bo smel gledati na to, da bo imel čim več odstotkov dobička, ampak da bo čimbolj povečal krog svojih odjemalcev, kar bo dosegel, če se zadovolji z majhnim dobičkom. Okrožnica priporoča, naj se, če le mogoče, vpeljujejo stalne cene. To da je zelo dobro sredstvo za odpravo raznih razvad in umazane konkurence, pred vsem pa velikega vzgojnega pomena bodisi v splošnem gospodarstvu bodisi v trgovini.

Bodi pošten!

Trgovec ne sme biti parasit (zajedalec) človeške družbe, ampak svoje delovanje

bi moral smatrati in vršiti kot važno in koristno gospodarsko nalogo, ki ji bo pa kos edino, če ima dve brezpogojno potrebni lastnosti: umnost in poštenje.

Nauki za nas.

Kupuj le domače blago! Kako težko krizo so morali naši trtorejci letos prenašati, ko jim je vino obležalo po hramih, ker ga niso mogli prodati! Ko bi se vsi gostilničarji naše dežele držali nauka, naj kupujejo le domače blago, bi se kmalu izpraznile vse kleti naših kmetov vinorodnih krajev. V naših gorah se izdeluje mnogo prav dobrega sira. Ko bi vsi gostilničarji in trgovci jestvin kupovali in prodajali naš domač sir, bi stem prav gotovo v veliki meri koristili našim domačim živinorejcem. S tem bi pa koristili posredno tudi sebi samim, ko živé od kupčij z našim človekom.

Ne išči visokih dobičkov! Le en zgled, kako se je nad nami lakomnost maščevala: Našim mlekaršnam smo zabičevali, naj se zadovoljijo z nižjimi cenami. Kratkovidnost je rodila odpor, razumnejši možje so bili preupiti, zmagala je lakomnost. A sledilo je bridko razočaranje. Veletrgovci so se obrnili drugam, kjer so dobili blago po nižjih cenah in prišlo je do neizbežne katastrofe, ki je letos zadela naše mlekarstvo. Ali je ta huda šola naše ljudi izučila?

Kaj naj še dodamo o umnosti in poštenju, ki bi morali vladati v našem gospodarstvu? Želimo le to, da bi bili te dve lastnosti vedno združeni pri vseh naših trgoveih in gospodarjih.

GOSPODARSKI LIST

List izhaja enkrat na mesec —
Stane za celo leto 12 lir, za pol
leta 6 l., posamezna številka 1 liro.

Leto VI. Štev. 11
November 1927

:: Upravištvo in uredništvo ::
V GORICI CORSO VERDI ŠT. 37
:: Rokopisi se ne vračajo ::

D. Doktorič:

Slava kmetu!

Pri otvoritvi prve rimske žitne razstave je ministrski predsednik Mussolini s posebnim poudarkom povzdigoval kmetijski stan. Opazujemo, da načelnik vlade namenoma uporabi vsako priložnost, da obrne pozornost vsega prebivalstva na nujno potrebo, da se kmetijstvo kot najvažnejša gospodarska panoga s posebno skrbjo neguje.

To prizadevanje vlade je naravno, saj kmetijstvo je zraven religije najvažnejša podlaga kulture in držav. Vsa zgodovina človeštva nam dokazuje, da so morali vladarji ščititi kmeta, če so hoteli svoje države obvarovati propada.

Obdelovanje zemlje je po sv. Pismu človeku od Boga naložena dolžnost. Adamov najdražji sin Abel je bil kmet. Stara Mozesova postava je že strogo zasledovala ohranjevanje zemljiške posesti posameznim družinam Izraelcev.

A ne samo Izraelci, tudi kulturni poganški narodi starega veka so smatrali obdelovanje zemlje kot dolžnost, naloženo od božanstva. Egipčani so verovali, da je solčni bog Oziris naučil ljudi namakanje in obdelovanje zemlje, pri Grkih je uživala čast boginje kmetijstva Demeter, Rimljani so jo klicali Ceres. Na Kitajskem spada še danes oranje med verske obrede, ki ga je do najnovjšega časa cesar sam opravljajal.

Stari grški zakonodajalec Solon se je v največji meri oziral na poljedelstvo, stari Rim je bil po pretežni večini svojih prebivalcev država poljedelcev. Njih ve-

ra, politično življenje in veda nam zrcalijo v obredih, zakonih in knjigah duševnost kmetijskega prebivalstva. Kmetijska književnost Grkov in Rimljanov, nositeljev kulture stare Evrope, je zelo bogata, kar dokazujejo veliki pesniki in pisatelji Ksenofon, Kolumela, Varo, Virgilij, Kato, Higini, Celz, Atik, Plinij in drugi.

Med germanskimi narodi so oznanjevalci krščanstva zgodnjega srednjega veka pospeševali zraven vere poljedelstvo kot prepogoj za kulturno življenje. Mlade države Slovanov se pojavljajo v zgodovini z visoko razvitim kmetijstvom. Častitljivi obred ustoličenja koroških vojvod nam dokazuje, kakšen ugled je pri starih Slovanih užival kmetijski stan.

Sodobnim državam je kmet najboljši davkoplačevalec, najzvestejši vojak in najtrdnjši ohranjevalec reda. Človeški družbi prihaja s kmetov nova moč, sveža sila.

Kaj je in mora biti nam Slovencem kmet, nam prekrasno pove Gregorčič v svoji pesmi »Kmetški hiši«:

Ta hiša nam je mati krušna,
domovju steber je častit.
Iz kmetških hiš nam hrana dušna,
iz kmetških hiš omike svit!

Kar mož nebesa so poslala,
da večnih nas otmó grobov, —
vse mati kmetška je zibala,
iz kmetških so izšli domov.